

Prædiken af Morten Munch
3. s. e. hellig3konger / 26. jan. 2020
Tekst: Luk 17,5-10

TRO I BEVÆGELSE

Bønnen "Giv os en større tro" kan i mange situationer være en lærerig bøn, der er værd at efterfølge. Måske står vi i en uoverskuelig situation, hvor troen og livet er under pres, og hvor vi beder Gud om styrke til at leve mindre frygtfuldt og mere tillidsfuldt.

Forstået som en bøn om vækst i *tillid* er det en god bøn, der fastholder troens relationelle væsen. For det helt afgørende for kristen tro er, at det er en relation, et forhold mellem Gud og menneske.

En relation er dynamisk og ikke statisk. Derfor kan vi bede om *mere* tro, håb og kærlighed. Det gør Paulus hele tiden i sine breve, når han beder for menighederne.

Reformatoren Martin Luther har sagt om troen, at den altid er i bevægelse; den går enten frem eller tilbage.

Jesus bebrejder ved flere anledninger disciplene for deres lille tro, mens folk udenfor discipelkredsen får ros for deres store tro.

Kan troen gradbøjes?

Men er der da grader i troen? Kan man avancere fra gult bælte til grønt og brunt og sort i troens verden?

Det første, der er vigtigt at sige, er, at tro ikke er en ting, men en relation og derfor ikke kan måles og vejes. Og da slet ikke af mennesker. Det, vi tænker er småt, kan være stort i Guds øjne. Det, vi tænker er stort, kan være småt.

Der var en fattig enke, der gav en ubetydelig lille mønt i almisse, men det var alt, hvad hun ejede. Efter Jesu regnemåde gav hun derfor mere end alle de andre til sammen.

Hvad mener Jesus, når han kommenterer menneskers tro eller mangel på samme og taler om stor og lille tro?

Jeg tror, at Jesus med formuleringen 'din tro er stor' (som han møder flere mennesker med) fremhæver hjertets åbenhed, overalt hvor han ser det. Han gør de åbne hjerter til forbilleder i gudsrelationen for at hjælpe de frygtsomme eller skeptisk betragtede hjerter til at åbne sig.

En sprække er nok

Og det opmuntrende i Jesu svar til disciplene i dagens tekst er, at det er nok at åbne døren på klem, for at Gud kan komme ind med sit lys. En sprække er nok.

Har I blot tro som et sennepsfrø, er Guds muligheder til stede.

Sennepsfrøet var kendt som et af de mindste frø. Det sættes her overfor morbærtræet, der var kendt som et træ med et stort og stabilt og ofte flere hundrede år gammelt rodnet.

Det lille overvinder det store. Det er ikke et menneskeligt regnestykke. For troen indregner Gud.

Dermed siger Jesus, at troens størrelse ikke er nogen hindring, så længe det er tro på den Gud, der ikke er underlagt vore begrænsninger og ser muligheder, hvor vi ingen ser!

Det er, som om Jesus siger til dem: Det er fint, at I beder om en større tro. Nu skal jeg fortælle jer, hvad en større tro er. Det er hjertets åbenhed for og tillid til Gud.

Troen ser hen til Gud

Jesu svar flytter opmærksomheden fra troen i sig selv til troens genstand – den Gud og Skaber vi tror på.

Det er blevet sagt, at troens største fristelse er at blive selvhenvisende, dvs. at blive optaget af sig selv.

Det sker, hvis jeg bliver optaget af, om jeg er et bedre menneske end sidemanden. Om min tro kan udrette mere end andres og er mere fortjenstfuld.

Hvis vi beder bønnen ”Giv mig en større tro” som udtryk for en selvbeskuende religiøsitet, er det ikke en god bøn til efterfølgelse.

Kristen tro ser hen til Gud, ikke til mennesket selv. Den ser i kærlighedens retning og dermed også hen til vort medmenneske.

Det er netop den side af troen, Jesus understreger i den sidste del af sit svar til disciplene, hvor han taler om tjeneren, der trofast gør sit arbejde uden at forvente, at hans herre skal ære ham for det.

At være tro (tjenerbilledet)

Billedet med tjeneren flytter fokus fra et spørgsmål om at *have* tro til at *være* tro.

Billedet er ikke uden problemer. Det virker anstødeligt på flere måder.

Billeder fra hverdagslivet har i Jesu mund ofte en enkelt pointe, mens de øvrige dele af billedet har til formål at gøre fortællingen troværdig ind i sin historiske samtid, så folk kan stå og nikke genkendende.

Finder vi pointen i de maleriske elementer, der er en slags fyld på historien, kan det gå helt galt.

Menneskets forhold til Gud er ikke et arbejdstager-arbejdsgiver-forhold. Det er ikke dér, pointen ligger. Vi er, som vi mindes om, hver gang vi beder Fadervor, Guds børn, Guds sønner og døtre.

Tjeneren i fortællingen får ingen tak. I dag vil almindelig høflighed ofte byde os at sige tak for udført arbejde. Men ikke altid. Hvis en skoleleder siger til sine ansatte: Tak fordi I mødte til tiden i morges og gennemførte undervisningstimerne, ville de ansatte nok se lidt forvirret på hinanden. De har blot gjort det forventelige og selvfølgelig.

Her nærmer vi os pointen: At tjeneren i billedfortællingen passer sit arbejde, sætter ikke hans herre i gæld til ham.

Oversat til disciplens gudsforhold gælder det, at et liv i kærlighed til Gud og medmennesket ikke sætter Gud i gæld til mennesket. Det sætter os heller ikke i gæld til hinanden. Der må ikke gå løn i kærligheden og troen.

Troens ydmyghed

Ønsket om en større tro kan gå i mange retninger. Lige forud for teksten taler Jesus om, at vi ikke må sætte grænser for, hvor mange gange vi skal tilgive hinanden.

Det er en opgave, vi hurtigt kan komme til kort i, og som kan afføde bønner: Giv os en større tro – giv os vilje og evne til at tilgive af hjertet.

Men disciplene kan også have haft noget andet i tanke med deres bøn. Måske beder de om en tro, der kan udføre mirakler, sådan som de havde set Jesus gøre det.

En sådan tro er nævnt i Paulus' breve som en del af menighedens udrustning. Det var en nådegave, han også selv virkede i. Når han refererer til det, er det med stor ydmyghed, ikke som noget fortjenstfuldt, men som Guds virke gennem ham.

I det lys giver ordene om at være en unyttig tjener – eller som det også kan oversættes: en ringe tjener – bedre mening. I det forhold at formidle en kraft, der ikke er menneskets egen, er mennesket blot tjener.

Tro og kærlighed er Guds gave, som vi får for intet og må give videre for intet.

Jo mere et menneske får betroet af evner og muligheder, des mere ydmyghed kræver det at forblive i den ægte kærlighed i forvaltningen af de pågældende evner, så der ikke går løn og fortjenstfuldhed i det.

Til en menighed, der på flere måder efterstræbte en større tro, siger Paulus: "Om jeg har al tro, så jeg kan flytte bjerge, men ikke har kærlighed, er jeg intet" (1 Kor 13,2).

Troens gave

Bønnen "Giv os en større tro" forudsætter, at troen er noget, vi får givet. Disciplene henvender sig rette sted. I deres bøn vender de sig mod troens kilde og udspring.

Bøn er at åbne sjælens vindue mod Gud, på klem eller på vid gab. I bønnen ånder Gud på menneskesjælen i dens længsel efter ham.

Må troens åbenhed og tillid vokse i os og sætte os i bevægelse ud i livet, så vi er kærligheden tro.

Amen